

Győri Ítéltábla

Az ügy száma: Pf.II.20.015/2025/11.

A felperes: Felperes1

(Cím1)

A felperes képviselője: Gáldi Ügyvédi Iroda

(Cím4

ügyintéző: dr. Gáldi György ügyvéd)

Az alperes: Alperes1

(cím2)

Az alperes képviselője: dr. Zavaczky Márk András ügyvéd

(cím6)

A per tárgya: fedezetelvonó szerződésből eredő fizetési kötelezettség

Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:

Tatabányai Törvényszék

13.P.20.093/2023/41.

A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:

alperes, 44. sorszám

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, az alperest terhelő marasztalás összegét 45.300.000,- (negyvenötmillió-háromszázezer) Ft-ra, az általa fizetendő elsőfokú perköltség összegét 4.120.540,- (négymillió-egyszázhuszezer-ötszáznegyven) Ft-ra leszállítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 158.331,- (egyszázötvennyolcezer-háromszázharmincegy) Ft másodfokú perköltséget.

Köteles a felperes 350.000,- (háromszázötvenezer) Ft, az alperes 2.150.000,- (kettőmillió-egyszázötvenezer) Ft meg nem fizetett fellebbezési illetéket 60 napon belül megfizetni az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára.

A fellebbezési illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni a jogerős ítéletet hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adószámát, illetve adóazonosító jelét.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a perben nem álló, felszámolás útján megszűnt Kft1 mint adós (adós) 2015. november 10-én 15.000.000,- Ft összegű forgóeszközhitel szerződést kötött az Bank1.-vel, a folyósított kölcsönt 2018. október 31. napjáig kellett visszafizetnie. Az adós részére a 2017. szeptember 21-én kötött folyószámla szerződést alapján az Bank1. 74.000.000,- Ft összegű folyószámla hitelkeretet tartott rendelkezésére, melyből kölcsönöket folyósított 2018. szeptember 18-i lejáratl. Az adós ezen szerződésekből eredő, a hitelintézettel szemben fennálló és jövőben keletkező tartozásaiért a perben nem álló Személy2, valamint édesanyja, Személy1 készfizető kezességet vállaltak. A felperes az adós fenti szerződésekből eredő tartozása 80%-ára a 2017. szeptember 25. napján kelt szerződés alapján készfizető kezességet vállalt.

[2] A 2017. október 21. napján elhunyt néhai Személy1 tulajdonát képezte a hrsz1ú, 60 m2 területű, lakás megnevezésű, a hrsz2ú, 18 m2 területű, garázs megnevezésű és a hrsz3ú, 57 m2 területű, lakás megnevezésű ingatlan. Személy2 (az elhunyt törvényes örököse) a hagyatéki eljárás során kötött egyezségben a fenti ingatlanok kizárólagos tulajdonát ajándékozás jogcímén a fiára, az alperesre ruházta át. Az ingatlanok tulajdonjogát az alperes javára az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték.

[3] Az adós a kölcsönszerződésekből eredő tartozásait a lejáratkor nem fizette meg, a hitelintézet a teljesítésre az adóst és Személy2 kezest is felhívta, azonban teljesítés nem történt. Az adósnak a 2015. november 10-én kötött szerződésből 2018. november 23-án 1.435.196,- Ft törke-, 18.881,- Ft ügyleti kamat-, 17.616,- Ft késedelmi kamat-, és 7.382,- Ft kezelési költség; a 2017. szeptember 21-én kötött szerződés alapján 2018. szeptember 24-én

74.000.000,- Ft tőke-, 211.209,- Ft ügyleti kamat, 92.121,- Ft késedelmi kamat és 71.944,- Ft kezelési költség tartozása volt.

[4] A felperes készfizető kezesként a 2015. november 10-én kötött forgóeszközhitel szerződés alapján fennálló tartozásból 2019. február 19. napján 1.163.937,- Ft-ot, a 2017. szeptember 21-én kötött folyószámla hitelkeret szerződésből 2019. január 9. napján 59.366.056,- Ft-ot megfizetett.

[5] A Tatabányai Törvényszék a P.20.109/2020/13. számú, 2021. május 14-én jogerőre emelkedett ítéletében (előzményi per) megállapította, hogy Személy2 mint ajándékozó, és az alperes mint megajándékozott között a hrszlú, 60 m2 területű, lakás megnevezésű, a hrsz2ú, 18 m2 területű, garázs megnevezésű és a hrsz3ú, 57 m2 területű, lakás megnevezésű, az ajándékozó 1/1 tulajdonát képező ingatlanokra tanú2 közjegyző előtt 12019/Ü/848/2017/6. számon folyamatban volt hagyatéki eljárás keretében létrejött, egyezségbe foglalt ajándékozási szerződés a felperessel szemben hatálytalan. Az alperest annak tűrésére kötelezte, hogy a felperes a fentiekben megjelölt ingatlanokból a Személy2tal szemben fennálló 59.366.056,- Ft összegű tartozás és annak 2019. január 10. napjától a kifizetés napjáig számított jegybanki alapkamat nyolc százalékponttal növelt mértékű késedelmi kamata iránti követelését kielégítse.

[6] Az ítélet végrehajtására végrehajtól önálló bírósági végrehajtó előtt 143.V.1476/2022. számon megindult végrehajtási eljárásban a végrehajtó arról értesítette a felperest, hogy az ítéletben megjelölt ingatlanokat az alperes a végrehajtás indulását megelőzően adásvétel útján értékesítette ezért az ítéleti rendelkezés nem végrehajtható.

[7] A felperes a követelését az adós ellen a Tatabányai Törvényszék előtt 17.Fpk.70.088/2019. szám alatt folyt felszámolási eljárásban hitelezői igényként bejelentette, azonban a követelésből megtérülés nem történt.

[8] A felperes írásban felszólította az alperest arra, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 6:120. § (4) bekezdésben foglaltak szerint a megszerzett ingatlanok értékéig álljon helyt, de az alperes a felszólításra fizetést nem teljesített. A keresetindításkor (2023. júliusában) a hrszlú, 60 m2 területű, lakás megnevezésű ingatlan, 25,5 millió, a hrsz2ú, 18 m2 területű, garázs megnevezésű ingatlan 5,1 millió, a hrsz3ú, 57 m2 területű, lakás megnevezésű ingatlan 30 millió Ft forgalmi értéket képviselt.

[9] A felperes a Ptk. 6:120. § (1), (3) és (4) bekezdéseire alapított keresetében az alperest 52.700.000,- Ft megfizetésére kérte kötelezni. Előadta, hogy a P.20.109/2020/13. számú ítélet meghozatalakor sem a bíróságnak, sem neki nem volt tudomása arról, hogy az alperes az ingatlanokat már korábban elidegenítette, ezt az alperes sem jelentette be. A jogerős ítélet végrehajthatatlan volt, az adóssal szembeni felszámolási eljárásban bejelentett hitelezői igénye kielégítetlen maradt. Az ingatlanok átruházása vele szemben jogellenes és rosszhiszemű volt, mert azt a célt szolgálta, hogy marasztaló ítélet esetén se szolgálhassanak a követelése kielégítési alapjául. Az átruházás folytán az alperes már nem rendelkezik a fedezetelvonó szerződéssel megszerzett ingatlanokkal, ezért azok perindításkori értékéig köteles helytállni. A hrszlú ingatlan keresetindításkori forgalmi értékét 24.000.000 Ft-ban, a

hrs2-ú ingatlan keresetindításkori forgalmi értékét 5.900.000,- Ft-ban; a hrs3-ú ingatlan keresetindításkori forgalmi értékét 22.800.000,- Ft-ban jelölte meg.

[10] Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Állította, hogy az előzményi per jogerős ítélete ellenére nem volt fedezetelvonó a szerzése, továbbá a felperes nem igazolta a kielégítési alapja szándékos, rosszhiszemű elvonását. Az ingatlanokat nem rosszhiszeműen értékesítette, mert erre azt megelőzően került sor, hogy a korábbi perben a keresetindítás hatálya beállt volna. A felperes az ingatlan-nyilvántartásba betekintve meggyőződhetett volna az ingatlanok tulajdoni viszonyairól, s lehetősége lett volna perfeljegyzést iránti kérelmet előterjeszteni. Ezeket elmulasztotta, ami nem értékelhető az ő terhére. A hagyatéki vagyon részét képezte egy, az adós társaságban fennálló 857.793.000,- Ft értékű üzletrész is, amelyre a felperes az eredeti hagyatéki eljárás során hagyatéki hitelezői igényt nem jelentett be. Az üzletrész értékére figyelemmel követelése már az adóssal szembeni felszámolási eljárásban teljes egészében megtérülhetett volna, ha ott minden lehetséges jogi eszközt igénybe vesz a követelése behajtására.

[11] A kereset összecszerúségét is vitatta. Ha marasztalására kerül sor, helytállási kötelezettsége nem haladhatja meg az ingatlanok hagyatékátadó végzésben megjelölt 27.000.000,- Ft-os értékét.

[12] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletével a Ptk. 6:120. § (4) bekezdése alapján kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 52.700.000,- Ft-ot és 4.874.023,- Ft perköltséget.

[13] Abból indult ki, hogy a Tatabányai Törvényszék 13.P.20.109/2020/13. számú jogerős ítélete az alperes és Személy2 közötti ajándékozási ügylet fedezetelvonó jellegét, annak felperessel szembeni hatálytalanságát megállapította, így ez a jelen perben már nem vitatható. A fedezetelvonó szerződés egyes jogalkalmazási kérdéseiről szóló 1/2011. (VI.15.) PK. Vélemény 8. pontja szerint a szerző fél a megszerzett vagyontárggyal köteles helytállni, jogában áll azonban a követelés megfizetésével mentesíteni a vagyontárgyat. Ha a szerző fél már nem rendelkezik a fedezetelvonó szerződéssel megszerzett vagyontárggyal, mert attól elesett vagy azt átruházta, a jogosulttal szemben a megszerzett vagyontárgy értékéig köteles helytállni. E helytállási kötelezettség alól a Ptk. csak egyetlen kivételt állapít meg.

[14] Ha a fedezetelvonás törvényi előfeltételei megvalósultak, a szerző fél helytállási kötelezettsége korlátozott: csak a megszerzett vagyontárgyra, vagy annak értékére korlátozódik. A jogosult követelése csak arra irányulhat, hogy a szerző fél a kötelezettől megszerzett vagyontárgyból tűrje a jogosulti követelés kielégítését. A helytállási kötelezettség alóli kivétel, ha a szerző fél a szerződésből származó ingyenes előnytől fel nem róható módon elesett. Nem minősül annak, ha a szerző fél a vagyontárgyat átruházza.

[15] Az alperes a fedezetelvonó szerződésből származó ingyenes előnytől az ingatlanok átruházásával felróható módon elesett. Az alperes rosszhiszeműségét amiatt találta bizonyítottnak, mert a P.20.109/2020. számon perben a keresetlevelet 2020. október 27-én átvette, tudomása volt a Személy2tal kötött ajándékozási szerződés relatív hatálytalanságának megállapítása és kielégítés tőrésé kötelezése iránti per megindításáról, majd az érintett ingatlanokat a per lezárultát megelőzően, perben nem álló személyeknek értékesítette.

[16] A keresetet összecszerűségében is megalapozottnak találta. A marasztalás alapjaként az ingatlanok perindításkori forgalmi értékeit vette alapul, s figyelemmel volt a kereseti kérelem miatti korlátokra is. A perben beszerzett aggálytalan igazságügyi ingatlanforgalmi szakértői vélemény szerint a hrsz3-ú ingatlan forgalmi értéke 25,5 millió Ft, a hrsz.1-ú ingatlan forgalmi értéke 30 millió Ft, a hrsz2-ú ingatlan forgalmi értéke 5,1 millió Ft volt.

[17] Az alperes védekezésével összefüggésben utalt arra, hogy a szerződés hatálytalansága megállapítása iránt indított perben a felperesnek nem kellett vizsgálnia azt, hogy az alperes a per alatt a kielégítés alapját képező ingatlanok továbbértékesítésére készül. A perfeljegyzés elrendelésére nem volt jogszabályi lehetőség. Nincs annak jelentősége, hogy a felperes nem jelentett be hitelezői igényt néhai Személy1 hagyatéki eljárásában. Az eljárás folyamatban létéről a felperes nem is értesülhetett, igényt már emiatt sem érvényesíthetett. A hagyatéki eljárásban megjelölt vagyontárgyak köre és értéke a per elbírálása szempontjából szintén nem bírt jelentőséggel.

[18] Az alperes által tanú1 felszámolóbiztos, tanú2 közjegyző és tanú3 ügyvéd tanú meghallgatására, valamint igazságügyi könyvszakértő kirendelésére vonatkozó irányuló bizonyítási indítványokat, mint szükségtelent elutasította. Rámutatott, hogy a felperes igazolta, hogy a Kft1 f.a. felszámolási eljárásában a hitelezői igényét bejelentette, abból azonban vagyon hiányában semmi nem térült.

[19] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára kötelezését, másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását, továbbá a felperes első- és másodfokú perköltségben marasztalását kérte.

[20] Álláspontja szerint az előzményi perben hozott jogerős ítélethez fűződő anyagi jogerőhatás miatt a jelen perben a keresetlevelet vissza kellett volna utasítani a Pp. 176. § (1) bekezdés d) pontja alapján.

[21] Az elsődleges fellebbezési kérelem alapjául szolgáló eljárási szabálysértést egyrészt abban jelölte meg, hogy a felperes a kereseti illetéket nem fizette meg, emiatt törvényszéknek a keresetlevelet a Pp. 176. § (1) bekezdés k) pontja alapján vissza kellett volna utasítania; másrészt abban, hogy az elsőfokú bíróság a 21/I. számú végzésében érdemi indokolás utasította el a tanúbizonyítási indítványait.

[22] A másodlagos fellebbezése körében fenntartotta azon korábbi érvelését, hogy a felperes a fedezetelvonás tényét nem tudta bizonyítani. Nem igazolta, hogy a követelése az igényérvényesítés időpontjában igény állapotában volt, annak kielégítési alapja bármilyen módon, szándékosan és rosszhiszeműen került elvonásra, s azt sem, hogy annak érvényesítésére bármilyen lépést tett volna a jogvitát megelőzően. Vitatta, hogy a perbeli ingatlanokat rosszhiszeműen értékesítette volna. Azok elidegenítése az előzményi perben a keresetindítás hatályának beállta (2020. november 9.) előtt történt. Az előzményi perben megállapított relatív hatálytalanság nem vezet automatikusan ahhoz, hogy a jelen perben

vizsgált további jogügyletek is rosszhiszeműek. A Ptk. 6:120. § (4) bekezdése alapján sem minden esetben feltételezhető a rosszhiszeműség az újabb jogügyletek során.

[23] A felperes nem állított olyan tényt, amely alapján vélelmezhető, hogy ő Ptk. 6:120. § (1) és (2) bekezdésben meghatározott személyi körhöz tartozik vagy az érintett jogügyletek az ott írt körülmények között jöttek volna létre. A felperes a hagyatéki eljárásban nem jelentett be igényt, noha a hagyatéki vagyontárgyak– különösen az adós gazdasági társaság üzletrésze - értéke meghaladta a felperes állított követelése összegét, azok becsértéke minden kétséget kizáróan biztosította volna bármely hitelező kielégítését. Kétségbe vonta, hogy a felperes a felszámolási eljárás során ténylegesen kimerítette az összes rendelkezésére álló jogi eszközt. Nem igazolta kellő módon, hogy a felszámolási eljárás milyen eredménnyel zárult és azt sem, hogy milyen konkrét eljárási cselekményeket végzett annak érdekében, hogy követelését az adós vagyonából behajtsa. Azt sem sikerült tisztázni, miként fordulhatott elő, hogy a több százmillió forint értékű vagyonnal rendelkező adós nem nyújtott fedezetet a felperes követelésére.

[24] Megismételte azon érvelését, hogy a felperes eljárása mind a korábbi, mind a jelen perben ellentétes volt a polgári jog alapelveivel és a jogszabályok által megkövetelt gondossággal. Nem volt ugyanis akadálya annak, hogy betekintsen az ingatlan-nyilvántartásba és tájékozódjon az érintett ingatlanok tulajdoni viszonyairól, továbbá az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 64. § alapján jogosult lett volna perfeljegyzést iránti kérelmet benyújtani, amely megakadályozta volna a vitatott ingatlanok további elidegenítését. A felperes a saját felróható mulasztására nem hivatkozhat előnyök szerzése érdekében.

[25] Kifogásolta, hogy a felperes találmára határozta meg a keresete összegét, ami jelentősen meghaladta az általa realizált és valós értékesítési árat. Amennyiben a kereset mégis alapos lenne, a felperesi követelés nem haladhatja meg a hagyatékátadó végzésben a vagyontárgyak tekintetében megjelölt 27.000.000,- Ft-os értéket. Vitatta a perbeli ingatlanoknak a kirendelt igazságügyi szakértő által meghatározott értékét. Eltúlzottnak találta a felperes javára megítélt elsőfokú perköltség összegét is, mert a korábban zajlott perre figyelemmel az ügyvédi munkadíj nem haladhatta volna meg a felszámított összeg 10%-át.

[26] Hivatkozott arra is, hogy elévült a kölcsönszerződésekből fakadó követelés. A főkötelezett gazdasági társaság évekkel korábban megszűnt. Személy2 kezessel szemben pedig a felperes semmilyen igényt nem érvényesített az általános elévülési időn belül.

[27] A másodfokú eljárásban bejelentette, hogy Személy2 a jelen per felperesével (mint alperessel) szemben keresetet nyújtott be a Pesti Központi Kerületi Bíróságnál, melyben annak megállapítását kérte, hogy a Felperes1-nek a jelen perben érintett hitelszerződésből fakadó megtérítési igénye és annak végrehajtási joga vele szemben elévült. Kérte, hogy az ítéltábla a másodfokú eljárást függessze fel ezen per jogerős befejezéséig, mert a követelés elévülése előkérdése a jelen pernek.

[28] A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő. Az eljárás felfüggesztése iránti kérelem elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy a Személy2 által indított per nem előkérdése a jelen pernek.

[29] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a következőkkel egészíti ki:

Az alperes a 2020. október 28-án kelt adásvételi szerződéssel 25.000.000,- Ft vételárért értékesítette a hrsz1ú, 60 m² területű, lakás megnevezésű ingatlant és 2.000.000,- Ft vételárért a hrsz2ú, 18 m² területű, garázs megnevezésű ingatlant; míg a 2020. október 29-én kelt adásvételi szerződéssel 17.000.000,- Ft vételárért a hrsz3ú, 57 m² területű, lakás megnevezésű ingatlant.

Az értékesítés időpontjában a hrsz1ú ingatlan forgalmi értéke 25.000.000,- Ft, a hrsz2ú ingatlan forgalmi értéke 3.300.000,- Ft, a hrsz3ú ingatlan forgalmi értéke 17.000.000,- Ft volt.

[30] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét tárgyaláson kívül bírálta felül [Pp.376. § (1) bekezdés], s ennek során az alperes másodlagos fellebbezési kérelmét találta – az alábbiak szerint -kisebb részben alaposnak.

[31] Előjáróban arra mutat rá az ítéltábla, hogy az alperes eljárás felfüggesztésére irányuló kérelme alaptalan, mert az általa hivatkozott perben elbírálendő jogi tény nem előkérdése a jelen per eldöntésének, így az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatának nem volt akadálya. A jelen perben a felperes a Ptk. 6:120. § (4) bekezdésére alapította a keresetét, ezért a bíróságnak abban kellett állást foglalnia, hogy az alperes rosszhiszeműen ruházta-e át a keresetben megjelölt - jogerős ítélettel megállapítottan fedezetelvonó szerződéssel megszerzett - ingatlanokat, ha pedig igen, mekkora az az érték, amelynek mértékéig helytállni köteles. E ezekhez képest nincs jelentősége annak, hogy a felperes követelése elévült-e a perben nem álló Személy2tal szemben, ezért az ítéltábla a Pp. 123. § (2) bekezdése alapján az eljárás felfüggesztése iránti kérelmet – külön végzésben, de annak indokait a másodfokú ítéletben megadva – elutasította.

[32] A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének terjedelme kérdésében arra mutat rá az ítéltábla, hogy az alperes fellebbezésben hivatkozott elévülési kifogás nem volt figyelembe vehető. Az elévülési kifogás egyike a Pp. 7. § (1) bekezdés 1. pontjában szabályozott anyagi jogi kifogásoknak és a jogi természetét tekintve az ellenkérelem részeként előadott, olyan anyagi jog olyan rendelkezésére történő hivatkozás, amely alapján a jog érvényesítése átmenetileg vagy végleg akadályozott. Az anyagi jogi kifogás az alperes érdemi védekezésésként [Pp. 199. § (2) bekezdés b) pont] felhozott jogállítása a keresettel érvényesített joggal, azaz a felperesi jogállítással szemben. A Pp. 7. § (1) bekezdés 4. a) pontja nevesíti az ellenkérelem-változtatás fogalmát, így ennek egyik formája az, ha a fél az ellenkérelmével összefüggésben előadott korábbi jogállításához képest eltérő vagy további anyagi jogi kifogásra hivatkozik. A Pp. 373. § (1) bekezdése kimondja, hogy a fellebbezésben és a másodfokú eljárás során az ellenkérelmet megváltoztatni nem lehet. Az alperes a fellebbezésében iratellenesen állította, hogy már korábban is védekezett azzal, hogy a felperes vele szembeni követelése elévült. Az elsőfokú eljárás során ilyen előadást nem tett, így az elévülési kifogása meg nem engedett ellenkérelem-változtatásnak minősült. Az ítéltábla ezért az elévülési kifogást - a Pp. 373. § (1) bekezdés második mondatának megfelelően – külön végzésben elutasította, és a jelen ítéletben indokolja.

[33] Az alábbiakban részletesen kifejtettek szerint az alperes elsődleges fellebbezési kérelme - az ügy érdemére is kiható eljárási szabálysértés hiányában – alaptalan volt. Az elsőfokú bíróság a tényállást – a fenti kiegészítéssel - helyesen állapította meg. A marasztalás összeg mértéke és érdemi döntése indokai vonatkozásában azonban az ítéltábla nem mindenben értett egyet az ítéletében foglaltakkal. Az ítéltábla erre és a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat emeli ki, illetve az alábbiak szerint pontosítja és egészíti ki az elsőfokú ítélet indokait.

[34] A Pp. 379. § szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét végzéssel – teljes egészében vagy abban a részében, amelyre a megszüntetés oka fennáll – hatályon kívül helyezi, és az eljárást megszünteti, ha a 240. § (1) bekezdése vagy a 241. § (1) bekezdése szerinti ok az elsőfokú vagy a másodfokú eljárásban fennáll. Az alperes az elsődleges fellebbezésében arra önmagában helyesen hivatkozott, hogy az eljárási illeték megfizetésének elmulasztása miatt a keresetlevél visszautasításának lett volna helye a Pp. 176. § (1) bekezdés k) pontja értelmében. A bíróság ugyanis köteles a keresetlevelet a beérkezését követően megvizsgálni annak megállapítása érdekében, hogy a per lefolytatható-e, a kereset érdemben való tárgyalásához szükséges feltételek megvannak-e, fennáll-e valamely perakadály. Ezen előzetes vizsgálat során lehetett volna értékelnie azt az elsőfokú bíróságnak, hogy a keresetlevél benyújtásakor a felperes nem fizette meg a kereseti illetéket és a Pp. 179. § (1) bekezdésére figyelemmel kizárólag abban az esetben közölhette volna a keresetlevelet az alperessel és hívhatta fel írásbeli ellenkérelem előterjesztésére, ha úgy ítélte meg, hogy a keresetlevél perfelvételre alkalmas, mert megfelel a Pp. 170. § (1) bekezdésében foglaltaknak. Ugyanakkor a Pp. 180. § (1) bekezdésében meghatározott perindítás joghatásai beállásának egyik következménye, hogy ezt követően a keresetlevél visszautasításának már nincs helye, csak az eljárás megszüntetésének a Pp. 240. § rendelkezéseinek megfelelően. A Pp. a perakadályok között különbséget tesz az eljárás teljes időtartama alatt figyelembe veendő és az eljárás egy szakaszáig hatályosuló perakadályok között: bizonyos akadályok az anyagi igényről való döntés akadályai is, melyek a teljes eljárás során hivatalból figyelembe veendőek, ezeket a Pp. 240. § (1) bekezdés tartalmazza. Amennyiben ilyen akadály már a keresetlevél benyújtása során is fennállt, azonban a bíróság azt valamely okból nem észlelte, az eljárást akkor is meg kell szüntetni, ha a bíróság a kereset érdemi tárgyalásába bocsátkozott, e körben a bíróságnak mérlegelési lehetősége nincs. A Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján ilyen abszolút perakadálynak minősül, ha a keresetlevelet már a Pp. 176. § (1) bekezdés a)-i) pontja vagy 176. § (2) bekezdés a)-c) pontja alapján vissza kellett volna utasítani. Ha a keresetlevelet azért kellett volna visszautasítani, mert nem tartalmazza a 170. §-ban, illetve törvényben előírt egyéb kötelező tartalmi elemeket, alaki kellékeket, vagy a felperes nem fizette meg az eljárási illetéket [Pp. 176. § (1) bekezdés k) pont], a perindítás joghatásainak beálltát követően az eljárás megszüntetésére már nem kerülhet sor (BDT.2019.4110.).

[35] Téves volt az alperes azon hivatkozása is, hogy az előzményi perben hozott ítélethez fűződő anyagi jogerő hatása miatt a keresetlevél visszautasításának lett volna helye a Pp. 176. § (1) bekezdés d) pontja alapján. E visszautasítási ok ugyanis csak akkor alkalmazható, ha a keresettel érvényesített jognak és a kereset tényalapjának a másik eljárásban érvényesített joggal és tényalappal való azonossága megállapítható, valamint a per azok (vagy jogutódjaik) között indul, akikre a korábbi jogerős határozat anyagi jogereje kiterjed. A jelen perben a kereset jog- és tényalapja is eltért az előzményi perbelitől, mert a felperes a jelen keresetét a vele szemben hatálytalan, fedezetelvonó ügylettel megszerzett

ingatlanok továbbértékesítésére, illetve a Ptk. 6:120. § (4) bekezdésben szabályozott speciális, marasztalásra lehetőséget adó tényállásra alapította.

[36] Nem adott alapot az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére az sem, hogy az elsőfokú bíróság az alperes tanú- és szakértői bizonyítási indítványait elutasította. Az elsőfokú ítélet [41] bekezdésében a bizonyítási indítvány mellőzésének megfelelő indokát adta [Pp. 346. § (5) bekezdés], mellyel az ítéltábla is egyetértett. A perben rendelkezésre álló okirati bizonyítékok, jogerős bírósági és közjegyzői határozatok (Tatabányai Törvényszék P. 20.109/2020/13. ítélete; a Tatabányai Törvényszék 17.Fpk.70.008/2019/82. sorszámú végzéssel kijavított 76. számú, az adós felszámolási eljárását befejező és az adóst jogutód nélkül megszüntető végzése; tanú2 helység1-i közjegyző 12019/Ü/848/2017/6. számú hagyatékátadó végzése) és adásvételi szerződések miatt – a Pp. 320. § (5) bekezdésében írtakra is figyelemmel – az alperes által felajánlott további bizonyítás mellőzése jogszerű volt.

[37] Az érdemi döntés meghozatala során az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból, hogy a Tatabányai Törvényszék 13.P.20.109/2020/13. számú ítéletéhez fűződő anyagi jogerőhatás [Pp. 360. § (1) bekezdés] miatt kizárt, hogy az alperes az abban már elbírált jogot a felperessel szemben vitássá tehesse. Így súlytalan az alperes által a Személy2 és közte a perrel érintett ingatlanok tárgyában létrejött ajándékozási szerződések fedezetelvonó jellegének és így azok felperessel szembeni hatálytalansága hiányával (bizonyíthatatlanságával) összefüggésben megismételt előadása. Nem változtat ezen az sem, hogy az előzményi perben lett volna-e lehetősége a felperesnek az ott előterjesztett keresete módosítására, ha észlelte volna (vagy, ha az alperes bejelentette volna), hogy az ingatlanokat az alperes már értékesítette. Nincs jelentősége a jelen perben elbírálandó jogkérdés szempontjából annak sem, hogy a felperes az előzményi perben miért nem terjesztett elő perfeljegyzés iránti kérelmet.

[38] Alaptalanul kifogásolta az alperes azt is, hogy a felperes nem jelentett be hagyatéki hitelezői igényt a készfizető kezes hagyatéki eljárásában. A rendelkezésre álló okiratok szerint a hagyatékátadó végzés keltét (2017. december 28.) követően jártak le az adós részére nyújtott kölcsönök. Ekkor sem az eredeti jogosultnak, sem a felperesnek nem volt még lejárt követelése az adóssal szemben, így nem volt ok és mód arra, hogy a kezessel szemben megkíséreljenek igényt érvényesíteni.

[39] A felperes a Tatabányai Törvényszék 17.Fpk.70.008/2019/76. és 82. sorszámú jogerős végzésével bizonyította, hogy az adóssal szembeni felszámolási eljárásban bejelentette a hitelezői igényét, ami adósi vagyon hiányában kielégítetlen maradt. A végzés részletesen tartalmazta az adós felszámolási vagyont és azt, hogy azokból az egyes hitelezői igények milyen mértékben nyertek kielégítést. A vagyonfelosztáshoz és az előzményi perben született ítélethez fűződő anyagi jogerőhatására figyelemmel a jelen perben nem volt annak jelentősége, hogy a néhai hagyatékában milyen értéken szerepelt az üzletrész.

[40] Az előzményi per jogerős ítélete [37] bekezdése megállapította az alperes rosszhiszeműségét, így a szerzés rosszhiszeműsége a jelen perben már nem volt vitatható. A szerzőskori rosszhiszeműség szükségképpen maga után vonja a továbbértékesítés rosszhiszeműségét. A teljesség kedvéért mutat rá az ítéltábla, hogy az előzményi per csatolt irataiból megállapíthatóan Alperes1 alperes részére 2020. október 27-én kézbesítették a

keresetlevelet, ezért az ő vonatkozásában – a fellebbezésben előadott iratellenes hivatkozásával szemben – ekkor állt be a keresetindítás hatálya [Pp. 180. § (1) bekezdés]. Ezért az elsőfokú bíróság ebből is helyesen következtetett arra, hogy az ezen időpontot követően megkötött adásvételi szerződésekkel az alperes rosszhiszeműen értékesítette a perrel érintett ingatlanokat, hiszen ekkor már tudott az adóst és a készfizető kezeseit terhelő követelésről és arról, hogy harmadik személy igénye elől vonhatja el a fedezetet.

[41] Tévedett azonban az elsőfokú bíróság abban, hogy a fedezetelvonó szerződés egyes jogalkalmazási kérdéseiről szóló 1/2011. (VI.15.) PK. Vélemény 8. pontjában foglaltakra utalással az alperest terhelő marasztalás összegének megállapítása során az ingatlanok igényérvényesítéskori értékéből indult ki. A Ptk. változtatott a fedezetelvonó ügylettel megszerzett vagyontárgy átruházása, illetve a megszerzett vagyoni előnytől történő elesés esetén bekövetkező helytállás korábbi szabályán, ezért a Kúria 1/2014. Polgári jogegységi határozata az 1/2011. (VI.15.) PK vélemény 8. pontját a Ptk. alkalmazása körében már nem tartja irányadónak.

[42] A Ptk. 6:120.§ (4) bekezdése részben megváltoztatta a fedezetelvonó szerződéssel megszerzett vagyontárgy további átruházásának, illetve a vagyoni előnytől történő elesésnek a következményeit. A Ptk. – szemben 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 203.§-ban foglaltakkal – nem felelősségi tényállást szabályoz a szerző fél és a hitelező harmadik személy között, ezért nem a hatálytalan szerződéssel szerző fél felróhatósághoz, hanem annak rosszhiszeműséghez köti a helytállási kötelezettséget, kimondva azt, hogy a szerző fél a megszerzett vagyontárgy értéke erejéig köteles helytállni, ha a megszerzett vagyontárgy átruházására, illetve a vagyoni előnytől történő elesésre rosszhiszeműen kerül sor (PJD.2020.8.). A rPtk. szabályozásához képest a téren nem módosult a szabály, hogy a rosszhiszemű szerző a megszerzett vagyontárgy értékéig a jövőben is mindenképpen helytállni köteles saját vagyonából a követelés jogosultjával (a harmadik személlyel) szemben. A szerzése rosszhiszeműsége miatt a helytállási kötelezettsége szempontjából közömbös a szubjektív viszonyulása a vagyontárgy átruházása vagy a vagyoni előnytől történő elesés kérdéséhez. A jóhiszemű - ám hatálytalan szerződéssel - történő szerzés ingyenességet feltételez.

[43] A hozzátartozójától ingyenesen szerző alperes a Ptk. 6:120. § (3) bekezdés alapján a megszerzett vagyontárgyból való kielégítést és a vagyontárgyra vezetett végrehajtást volt köteles túrni az előzményi perben hozott ítélet szerint. A meghatározott vagyontárgyakra korlátozott helytállás módja azonban megváltozott amiatt, hogy az újabb rosszhiszemű átruházás folytán a vagyontárgyak már nem állnak rendelkezésére. A Ptk. 6:120. § (4) bekezdésben szabályozott önálló (sui generis) tényállás alapján a felperessel szemben az alperes a vagyontárgyak, azaz a hozzátartozójával kötött fedezetelvonó szerződéssel ingyenesen megszerzett ingatlanok értékéig köteles helytállni a saját vagyonával (Kúria Pfv.22.420/2017/15.).

[44] A Ptk. 6:120. § (4) bekezdése szerinti helytállás tartalmát a Ptk. alapján elbírált ügyekben is irányadó 1/2011. (VI. 15.) PK vélemény 9. pontja folytán úgy kell értelmezni, miszerint ahhoz a jogellenes magatartáshoz kapcsolódik, hogy az előzményi per alperesei a fedezetelvonás szándékával kötöttek egymással szerződést, majd az alperes ugyanilyen szándékkal ruházta tovább az érintett ingatlanokat és emiatt a felperes követelésének fedezete már nem áll rendelkezésre. A fedezetet képező ingatlanokat rosszhiszeműen továbbértékesítő

alperest az immár teljes vagyona erejéig terhelő helytállási kötelezettség az ingatlanok értéke erejéig terjed. A módosult igény a továbbértékesítés aktusával nyílik meg a hitelező számára, mértéke is továbbértékesítéskori (és nem a szerzéskor vagy az igény érvényesítéskori) forgalmi érték szerint alakul. (Pécsi Ítéltábla Pf.20.112/2021/6.). A Ptk. 6:120. § (4) bekezdése nem felelősségi jellegű tényállás a helytállás mértéke tekintetében sem. A továbbértékesítés és igényérvényesítés időpontja közötti forgalmi értékváltozás a már megnyílt igény mértékére nem hat ki.

[45] Annyiban alapos a fentiek miatt a marasztalási összeget érintő alperesi fellebbezés, hogy az elsőfokú eljárásban beszerzett aggálytalan szakvélemény szerint a három ingatlan együttes forgalmi értéke az alperes általi továbbértékesítés időpontjában 45.300.000,- Ft volt. Az alperes az elsőfokú eljárásban a törvényszék felhívása ellenére sem tett észrevételt a szakvéleményre, az abban írtakkal szemben kifogást nem emelt, ezért a másodfokú eljárásban sem vitathatja eredményesen annak megállapításait. Utal egyidejűleg az ítéltábla arra is, hogy az alperes a fellebbezésében sem adott elő semmilyen konkrétumot azon nyilatkozata alátámasztására, hogy a szakvéleményben foglaltakat nem fogadja el.

[46] A fentiek miatt az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdésben írtak alapján részben megváltoztatta és alperest terhelő marasztalás összegét az ingatlanok továbbértékesítésének időpontjában fennálló 45.300.000,- Ft-ra leszállította.

[47] Az elsőfokú bíróság az általa megállapított teljes felperesi pernyertességhez képest helyesen, a 32/2003. (VIII.22.) IM.r. (Ükr.) 3. § (2) bekezdés a) és b) pontjának megfelelően döntött a felperest megillető elsőfokú ügyvédi munkadíj mértékéről, annak mérséklésére nem volt törvényes indok, az arányban állt az elsőfokú eljárásban kifejtett jogi képviselői munkával. Az alperest terhelő marasztalási összeg leszállítása miatt azonban a felek pernyertességének aránya megváltozott, a felperes 86%-ban lett pernyertes, ezért a Pp. 83. § (2) bekezdése szerint ilyen arányban jogosult a Pp. 81. § szerint felszámított perköltsége megtérítésére. Az elsőfokú eljárásban a felperes megfizetett 1.500.000,- Ft kereseti illetéket, előlegezett 1.112.153,- Ft kirendelt szakértői költséget, továbbá felszámított 1.781.000,- + ÁFA elsőfokú ügyvédi munkadíjat, ezek összesen 4.874.023,- Ft-ot tesznek ki. Ennek 86%-a 4.191.660,- Ft, amellyel szemben az alperes javára számolandó el a felszámított 400.000,- Ft + ÁFA = 508.000,- Ft ügyvédi munkadíj 14% = 71.120,- Ft. Ebből következően az ítéltábla a Pp. 383. § 82) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezését is megváltoztatta és az alperes 4.120.540,- Ft elsőfokú perköltséget köteles megfizetni a felperesnek.

[48] Az alperes fellebbezése 14%-ban bizonyult eredményesnek, ezért a részére engedélyezett, a fellebbezési illetékre kiterjedő költségfeljegyzési jog folytán meg nem fizetett fellebbezési illeték 86%-át: 2.150.000,- Ft-ot az alperes, míg 14%-át a felperes köteles megfizetni az államnak a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján a 30/2017. (XII.27.) IM.r. előírásainak megfelelően.

[49] Az alperes a másodfokú eljárásra az ügyvédi munkadíjat az Ükr. 3. § (1) [helyesen (2)] bekezdése a) és b) pontja alapján számította fel. Az 1.781.000,- Ft Ükr. 3. § (5) bekezdése értelmében figyelembe vehető 50 %-a és a fellebbezés eredményességéhez igazodó 14%-a alapján a az alperest (890.500,- Ft + ÁFA = 1.130.935,- Ft x 14% =) 158.331,- Ft illeti

meg. A felperes másodfokú perköltséget nem számított fel, ezért arról az ítéltábla a Pp. 82. § (3) bekezdése alapján nem határozhatott.

Győr, 2025. június 10.

Dr.Mészáros Zsolt s.k.
a tanács elnöke

Dr.Kovács Zsolt s.k.
előadó bíró

Dr.Konarik Attila s.k .
bíró